

WYTYCZNE W SPRAWIE TWORZENIA PROGRAMÓW STUDIÓW

I. Obowiązujące akty prawne.

Ustawy

1. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. **Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce** (Dz. U. poz. 1668, z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 3 lipca 2018 r. **Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce** (Dz. U. 1669).
3. Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o **Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji** (Dz. U. z 2016 r. poz. 64, z późn. zm.).

Rozporządzenia

1. Rozporządzenie MNiSW z dnia 27 września 2018 r. **w sprawie studiów** (Dz. U. poz. 1861).
2. Rozporządzenie MNiSW z dnia 20 września 2018 r. **w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych** (Dz. U. poz. 1818).
3. Rozporządzenie MNiSW z dnia 14 listopada 2018 r. **w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji** (Dz. U. poz. 2218).

Inne

Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Edukacji: Kierunki kształcenia 2013
(Klasyfikacja kierunków kształcenia – ISCED - F 2013)

II. Ogólna charakterystyka studiów – definicje.

1. Studia są prowadzone na określonym kierunku, poziomie i profilu na podstawie **programu studiów**.
2. **Poziom studiów**: studia pierwszego stopnia oraz studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie.
3. **Forma studiów**:
 - 1) *studia stacjonarne*, w ramach których co najmniej połowa punktów ECTS objętych programem studiów jest uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów;
 - 2) *studia niestacjonarne*, w ramach których mniej niż połowa punktów ECTS objętych programem studiów może być uzyskiwana z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów.
4. **Profil studiów**:
 - 1) *praktyczny*, na którym ponad połowa punktów ECTS jest przypisana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne;
 - 2) *ogólnoakademicki*, na którym ponad połowa punktów ECTS jest przypisana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową.
5. **Liczba semestrów**:
 - 1) studia stacjonarne pierwszego stopnia trwają co najmniej 6 semestrów, a jeżeli program studiów obejmuje efekty uczenia się umożliwiające uzyskanie kompetencji inżynierskich – co najmniej 7 semestrów;
 - 2) studia stacjonarne drugiego stopnia trwają od 3 do 5 semestrów;
 - 3) stacjonarne jednolite studia magisterskie trwają od 9 do 12 semestrów;
 - 4) studia niestacjonarne mogą trwać dłużej niż odpowiednie studia stacjonarne.Zajęcia na studiach stacjonarnych są prowadzone odrębnie od zajęć na studiach niestacjonarnych. Liczba studentów studiujących na studiach stacjonarnych nie może być mniejsza od liczby studentów studiujących na studiach niestacjonarnych.
6. **Punkty ECTS**: przypisane do zajęć, które stanowią miarę średniego nakładu pracy studenta niezbędnego do uzyskania efektów uczenia się. Punkt ECTS odpowiada 25-30 godzinom pracy studenta obejmującym

- zajęcia organizowane przez uczelnię oraz jego indywidualną pracę związaną z tymi zajęciami.
7. **Efekty uczenia się:** wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne, z uwzględnieniem uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia oraz charakterystyk drugiego stopnia określonych w ustawie o *Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji* oraz rozporządzeniu w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji.
 8. **Tytuł zawodowy:** nadawany absolwentom w przypadku studiów:
 - 1) pierwszego stopnia – inżynier, inżynier architekt lub licencjat,
 - 2) drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich – magister inżynier, magister inżynier architekt lub magister.
 9. **Klasyfikacja ISCED:** Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Edukacji (ISCED) to system służący do gromadzenia, zestawiania i analizowania statystyk dotyczących edukacji, porównywalnych na szczeblu międzynarodowym. Określając kod ISCED dla danego kierunku należy kierować się szczegółowymi opisami każdego z kodów. Zarówno do kierunku studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia i jednolitych magisterskich można przypisać tylko jeden kod ISCED. Jeżeli studia są prowadzone w wielu dyscyplinach, należy wybrać kod przewidziany dla programów interdyscyplinarnych.

III. Szczegółowe wymagania.

Program studiów określa:

1. Formę lub formy studiów, liczbę semestrów i liczbę punktów ECTS konieczną do ukończenia studiów na danym poziomie.
 2. Tytuł zawodowy nadawany absolwentom.
 3. Efekty uczenia się, opis procesu prowadzącego do ich uzyskania oraz wymaganą liczbę punktów ECTS przypisaną do zajęć. Wymagana liczba punktów ECTS w ramach programu studiów:
 - 1) pierwszego stopnia:
 - a) inżynierskich – 210 punktów ECTS
 - b) licencjackich – 180 punktów ECTS
 - 2) drugiego stopnia: 90 punktów ECTS
 - 3) jednolitych studiów magisterskich:
 - a) 300 punktów ECTS – w przypadku jednolitych studiów magisterskich trwających 9 albo 10 semestrów,
 - b) 360 punktów ECTS – w przypadku trwających 11 albo 12 semestrów.
- Wyszczególnienie zajęć lub grup zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia, wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów.
4. Łączną liczbę godzin zajęć.
 5. Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia.
 6. Łączną liczbę punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia.
 7. Liczbę punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, nie mniejszą niż 5 punktów ECTS – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne.
 8. Wymiar, zasady i formę odbywania praktyk zawodowych oraz liczbę punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach tych praktyk.
 9. Zajęcia z wychowania fizycznego w wymiarze nie mniejszym niż 60 godzin (bez przypisywania punktów ECTS), w przypadku studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich prowadzonych w formie stacjonarnej.
 10. Efekty uczenia się w zakresie znajomości języka obcego w wymiarze nie mniejszym niż:
 - 1) 120 godzin – w przypadku studiów pierwszego stopnia,
 - 2) 30 godzin – w przypadku studiów drugiego stopnia,

- 3) 180 godzin – w przypadku jednolitych studiów magisterskich.
Absolwent studiów pierwszego stopnia powinien znać język obcy na poziomie biegłości B2, drugiego stopnia B2+.
11. Efekty uczenia się dla studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają również pełny zakres efektów dla studiów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich zawartych w rozporządzeniu *w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji*.
 12. Możliwość wyboru przez studenta zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% ogólnej liczby punktów ECTS.
 13. Przypisanie procentowego udziału liczby punktów ECTS dla kierunku przyporządkowanego do więcej niż jednej dyscypliny ze wskazaniem dyscypliny wiodącej.
 14. W przypadku studiów o profilu:
 - 1) praktycznym – zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS,
 - 2) ogólnoakademickim – zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów, w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS i uwzględnia udział studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.
 15. Praktyki zawodowe w przypadku studiów o profilu praktycznym w wymiarze co najmniej:
 - 1) 6 miesięcy – w przypadku studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich;
 - 2) 3 miesięcy – w przypadku studiów drugiego stopnia.
 16. Sposób uwzględnienia, wydanych w drodze odpowiedniego rozporządzenia, standardów kształcenia dla studiów przygotowujących do wykonywania zawodów *architekta* oraz *nauczyciela*.
 17. Zgodność efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy poprzez uwzględnienie wniosków oraz analizy wyników monitoringu.

WYTYCZNE W SPRAWIE TWORZENIA PROGRAMÓW STUDIÓW

I. Obowiązujące akty prawne.

Ustawy

1. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. **Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce** (Dz. U. poz. 1668, z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 3 lipca 2018 r. **Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce** (Dz. U. 1669).
3. Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o **Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji** (Dz. U. z 2016 r. poz. 64, z późn. zm.).

Rozporządzenia

1. Rozporządzenie MNiSW z dnia 27 września 2018 r. **w sprawie studiów** (Dz. U. poz. 1861).
2. Rozporządzenie MNiSW z dnia 20 września 2018 r. **w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych** (Dz. U. poz. 1818).
3. Rozporządzenie MNiSW z dnia 14 listopada 2018 r. **w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji** (Dz. U. poz. 2218).

Inne

Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Edukacji: Kierunki kształcenia 2013
(Klasyfikacja kierunków kształcenia – ISCED - F 2013)

II. Ogólna charakterystyka studiów – definicje.

1. Studia są prowadzone na określonym kierunku, poziomie i profilu na podstawie **programu studiów**.
2. **Poziom studiów:** studia pierwszego stopnia oraz studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie.
3. **Forma studiów:**
 - 1) *studia stacjonarne*, w ramach których co najmniej połowa punktów ECTS objętych programem studiów jest uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów;
 - 2) *studia niestacjonarne*, w ramach których mniej niż połowa punktów ECTS objętych programem studiów może być uzyskiwana z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów.
4. **Profil studiów:**
 - 1) *praktyczny*, na którym ponad połowa punktów ECTS jest przypisana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne;
 - 2) *ogólnoakademicki*, na którym ponad połowa punktów ECTS jest przypisana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową.
5. **Liczba semestrów:**
 - 1) studia stacjonarne pierwszego stopnia trwają co najmniej 6 semestrów, a jeżeli program studiów obejmuje efekty uczenia się umożliwiające uzyskanie kompetencji inżynierskich – co najmniej 7 semestrów;
 - 2) studia stacjonarne drugiego stopnia trwają od 3 do 5 semestrów;
 - 3) stacjonarne jednolite studia magisterskie trwają od 9 do 12 semestrów;
 - 4) studia niestacjonarne mogą trwać dłużej niż odpowiednie studia stacjonarne.

Zajęcia na studiach stacjonarnych są prowadzone odrębnie od zajęć na studiach niestacjonarnych. Liczba studentów studiujących na studiach stacjonarnych nie może być mniejsza od liczby studentów studiujących na studiach niestacjonarnych.
6. **Punkty ECTS:** przypisane do zajęć, które stanowią miarę średniego nakładu pracy studenta niezbędnego do uzyskania efektów uczenia się. Punkt ECTS odpowiada 25-30 godzinom pracy studenta obejmującym

- zajęcia organizowane przez uczelnię oraz jego indywidualną pracę związaną z tymi zajęciami.
7. **Efekty uczenia się:** wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne, z uwzględnieniem uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia oraz charakterystyk drugiego stopnia określonych w ustawie o *Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji* oraz rozporządzeniu w sprawie *charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji*.
 8. **Tytuł zawodowy:** nadawany absolwentom w przypadku studiów:
 - 1) pierwszego stopnia – inżynier, inżynier architekt lub licencjat,
 - 2) drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich – magister inżynier, magister inżynier architekt lub magister.
 9. **Klasyfikacja ISCED:** Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Edukacji (ISCED) to system służący do gromadzenia, zestawiania i analizowania statystyk dotyczących edukacji, porównywalnych na szczeblu międzynarodowym. Określając kod ISCED dla danego kierunku należy kierować się szczegółowymi opisami każdego z kodów. Zarówno do kierunku studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia i jednolitych magisterskich można przypisać tylko jeden kod ISCED. Jeżeli studia są prowadzone w wielu dyscyplinach, należy wybrać kod przewidziany dla programów interdyscyplinarnych.

III. Szczegółowe wymagania.

Program studiów określa:

1. Formę lub formy studiów, liczbę semestrów i liczbę punktów ECTS konieczną do ukończenia studiów na danym poziomie.
 2. Tytuł zawodowy nadawany absolwentom.
 3. Efekty uczenia się, opis procesu prowadzącego do ich uzyskania oraz wymaganą liczbę punktów ECTS przypisaną do zajęć. Wymagana liczba punktów ECTS w ramach programu studiów:
 - 1) pierwszego stopnia:
 - a) inżynierskich – 210 punktów ECTS
 - b) licencjackich – 180 punktów ECTS
 - 2) drugiego stopnia: 90 punktów ECTS
 - 3) jednolitych studiów magisterskich:
 - a) 300 punktów ECTS – w przypadku jednolitych studiów magisterskich trwających 9 albo 10 semestrów,
 - b) 360 punktów ECTS – w przypadku trwających 11 albo 12 semestrów.
- Wyszczególnienie zajęć lub grup zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia, wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów.
4. Łączną liczbę godzin zajęć.
 5. Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia.
 6. Łączną liczbę punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia.
 7. Liczbę punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, nie mniejszą niż 5 punktów ECTS – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne.
 8. Wymiar, zasady i formę odbywania praktyk zawodowych oraz liczbę punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach tych praktyk.
 9. Zajęcia z wychowania fizycznego w wymiarze nie mniejszym niż 60 godzin (bez przypisywania punktów ECTS), w przypadku studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich prowadzonych w formie stacjonarnej.
 10. Efekty uczenia się w zakresie znajomości języka obcego w wymiarze nie mniejszym niż:
 - 1) 120 godzin – w przypadku studiów pierwszego stopnia,
 - 2) 30 godzin – w przypadku studiów drugiego stopnia,

- 3) 180 godzin – w przypadku jednolitych studiów magisterskich.
Absolwent studiów pierwszego stopnia powinien znać język obcy na poziomie biegłości B2, drugiego stopnia B2+.
11. Efekty uczenia się dla studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają również pełny zakres efektów dla studiów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich zawartych w rozporządzeniu w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji.
 12. Możliwość wyboru przez studenta zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% ogólnej liczby punktów ECTS.
 13. Przypisanie procentowego udziału liczby punktów ECTS dla kierunku przyporządkowanego do więcej niż jednej dyscypliny ze wskazaniem dyscypliny wiodącej.
 14. W przypadku studiów o profilu:
 - 1) praktycznym – zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS,
 - 2) ogólnoakademickim – zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów, w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS i uwzględnia udział studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.
 15. Praktyki zawodowe w przypadku studiów o profilu praktycznym w wymiarze co najmniej:
 - 1) 6 miesięcy – w przypadku studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich;
 - 2) 3 miesięcy – w przypadku studiów drugiego stopnia.
 16. Sposób uwzględnienia, wydanych w drodze odpowiedniego rozporządzenia, standardów kształcenia dla studiów przygotowujących do wykonywania zawodów *architekta* oraz *nauczyciela*.
 17. Zgodność efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy poprzez uwzględnienie wniosków oraz analizy wyników monitoringu.

